

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] homo teneatur ad testimonium ferendum? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

- ¶ Primo, vtrum homo teneatur ad testimonium ferendum?
- ¶ Secundo, vtrum duorum vel trium testimonium sufficiat?
- ¶ Tertio, vtrum alicuius testimonium repellatur absque eius culpa?
- ¶ Quarto, vtrum perhibere falsum testimonium sit peccatum mortale?

ARTIC. I.

Vtrum homo teneatur ad testimonium ferendum?

389

AD primum sic proceditur. Videtur, quod homo non teneatur ad testimonium ferendum. Dicit enim * August. in quæstionibus Genes. quod Abraham dicens de vxore sua, Soror mea est: veritatem celari voluit, non mendacium dici. Sed veritatem celando, aliquis à testificando abstinet. Ergo non tenetur aliquis ad testificandum.

*inf. ar. 3.
ad tertiu
* q. 26. ad
s. 1. 4. Et
l. 22. con.
Faust. c.
33.*

¶ 2 Præterea, Nullus tenetur fraudulenter agere. Sed Prouerb. 11. dicitur, Qui ambulat fraudulenter, reuelat arcana: qui autem fidelis est, celat amici commissum. Ergo non tenetur homo semper ad testificandum, præsertim super his, quæ sunt sibi in secreto ab amico commissa.

¶ 3 Præterea, Ad ea quæ sunt de necessitate salutis, maximè tenentur clerici & sacerdotes. Sed clericis & sacerdotibus prohibetur ferre testimonium in causa sanguinis. Ergo testificari non est de necessitate salutis.

SED contra est, quod Aug. dicit, Qui veritatem occultat, & qui prodit mendacium, vterque reus est. Ille, quia prodesse non vult: hic, quia nocere desiderat.

RESPONDEO dicendum, quod in testimonio ferendo distinguendum est: quia aliquando requiritur testimoniū alicuius, aliquando nō requiritur. Si requiritur testimoniū alicuius subditi auctoritate superioris, cui in his, quæ ad iustitiā pertinent, obedire tenetur: non est dubium, quin teneatur testimoniū ferre in his in quibus, secundum ordinem iuris, testimonium
ab eo

ab eo exigitur, puta in manifestis, & in his de quibus infamia præcessit. Si autem exigitur ab eo testimonium in alijs, puta in occultis, & de quibus infamia non præcessit, non tenetur ad testificandum. Si verò requiratur eius testimonium non auctoritate superioris, cui obedire tenetur, tunc distinguendū est: quia si testimonium requiratur ad liberandum hominem, vel ab iniusta morte seu pœna quacumque, vel à falsa infamia, vel ab aliquo damno, tunc tenetur homo ad testificandum. Et si eius testimonium non requiratur, tenetur facere quod in se est, vt veritatem denuntiet alicui, qui ad hoc possit prodesse. Dicitur enim in Psalm 81. Eripite pauperem, & egenum de manu peccatoris liberate. Et Prouerb. 24. Erue eos qui ducuntur ad mortem: & Rom. 1. dicitur, Digni sunt morte non solum qui faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus. Vbi dicit * Gloss. Consentire, est tacere cum possis redarguere. Super his verò quæ pertinent ad condemnationem alicuius, non tenetur aliquis ferre testimonium, nisi cum à superiori compellatur, secundum ordinem iuris. Quia si circa hoc veritas occultetur, nulli ex hoc speciale damnum nascitur. Vel si imminet periculum accusatori, non est curandum: quia ipse in hoc periculum sponte se ingressus. Alia autem ratio est de reo, cui periculum imminet eo nolente,

*est gloss.
Amb. in
istum lo-
cum, t. 5.*

Ad primum ergo dicendum, quòd August. loquitur de occultatione veritatis in casu illo, quando aliquis non compellitur superioris auctoritate veritatem proferre, & quando occultatio veritatis est nulli specialiter damnosa.

Ad secundum dicendum, quòd de illis quæ homini sunt commissa in secreto per confessionem, nullo modo debet testimonium ferre: quia huiusmodi non scit vt homo, sed tanquam Dei minister; & maius est vinculum sacramenti quolibet hominis præcepto. Circa ea verò quæ aliter homini sub secreto committuntur, distinguendum est. Quandoque enim sunt talia,

quæ

quæ statim cum ad notitiam hominis venerint, homo ea manifestare teneatur: puta si pertinent ad corruptionem multitudinis spirituales vel corporales, vel in graue damnum alicuius personæ, vel si quid aliud est huiusmodi, quod quis propalare teneatur vel testificando, vel denunciando. Et contra hoc debet obligari non potest per secreti commissum: quia in hoc frangeret fidem, quam alteri debet. Quandoque verò sunt talia quæ quis prodere non tenetur, unde potest obligari ex hoc, quod sibi sub secreto committuntur: & tunc nullo modo tenetur ea prodere, etiam ex præcepto superioris: quia seruare fidem est de iure naturali. Nihil autem potest præcipi homini contra id quod est de iure naturali.

Ad tertium dicendum, quod operari vel cooperari ad occisionem hominis non competit ministris altaris, vt supra * dictum est. Et ideo secundum iuris ordinem compelli non possunt ad ferendum testimonium in causa sanguinis.

q 64. a 4

ARTIC. II.

Vtrum sufficiat duorum vel trium testimonium?

390

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod non sufficiat duorum vel trium testimonium. Iudicium enim certitudinem requirit. Sed non habetur certitudo veritatis per dictum duorum testium. Legitur enim in tertio Regum vigesimoprimo, quod Naboth ad dictum duorum testium falso condemnatus est. Ergo duorum vel trium testimonium non sufficit.

¶ 2 Præterea, Testimonium ad hoc quod sit credibile, debet esse concors. Sed plerumque duorum vel trium testimonium in aliquo discordat. Ergo non est efficax ad veritatem in iudicio probandam.

¶ 3 Præterea, * Secunda quæstione quarta dicitur, Presal non damnatur nisi septuaginta duobus testibus: Presbyter autem Cardinalis nisi sexaginta quatuor testibus non deponatur; Diaconus Cardinalis vrbis

2. q. 4. c. Presal.